بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތް

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2022/HC-A/206
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** ދާވެ ރައި ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
- **އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:** ޑރ.މުޙައްމަދު ރުޝްދީ / ހ.އެދްވާސް
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ވަޒީފާއާބެހޭ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަފީޢު
ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު
ފަނޑިޔާރު ޝީނާޒް ފަހުމީ

ނިމުނު ތާރީޚު: 03 ރަޖަބު 1447 / 23 ޑިސެންބަރު 2025

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު:

07 ޛުލްޤަޢިދާ 1443
06 ޖޫން 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** 09/VTR/2021
- **ނިންމި ބައި:** ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- **ބާވަތް:** ވަޒީފާއާބެހޭ
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 20 ޖަނަވަރީ 2021
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 24 މޭ 2022

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

ޑޮޓް ހައި ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް

ވަކީލު: އިބްރާހީމް އިސްމާޢީލް / މުޙައްމަދު ޝަރީފް

އިސްތިއުނާފު ލިބުނު ފަރާތް

ޑރ. މުޙައްމަދު މުނީޒް / [illegible]

ޤާނޫނީ ވަކީލު: މުޙައްމަދު ރިޝާ / [illegible]

[illegible]

މަތިން- ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ޤަޟިއްޔާގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާ- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރީޢަތުގެ [illegible] 29 ވަނަ މާއްދާ- ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)- ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު ގެ 105 ވަނަ މާއްދާ

ފަނޑިޔާރު ހަސަން ސަޢީދުގެ ރައުޔު

ތަޢާރުފު

1. މިއީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 09/VTR/2021 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި މާލެ ހަރި ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް[1]ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތަކީ، ސ.[illegible] / ގ.ދ. މުޙައްމަދު މުނީޒް[2] އެވެ.

ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. ގ.ދ. މުޙައްމަދު މުނީޒްއަކީ، މާލެ ހަރި ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ހިންގާ [illegible] ޕްރޮކިއުމަންޓް އެސިސްޓެންޓް ގެ މަޤާމުގައި 29 ޑިސެންބަރު 2018 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާއަދާކުރަމުން ދިޔަ ފަރާތެކެވެ.

3. ގ.ދ. މުޙައްމަދު މުނީޒް، އޭނާ އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއިން، 23 ޑިސެންބަރު 2020 ގައި ވަކިކޮށްފައިވެއެވެ.

4. ގ.ދ. މުޙައްމަދު މުނީޒް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ނުހާޒިރުވުމުގެ ތުހުމަތުގައި ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ، އޭނާގެ ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅައެވެ. އެ މައްސަލަ ބަލާފައިވަނީ އެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 09/VTR/2021 މައްސަލައިންނެވެ.

5. މިއީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 09/VTR/2021 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި ދައުވާ އާއި ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން

6. ސ.[illegible] / ގ.ދ.މުޙައްމަދު މުނީޒް މާލެހަރި ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއިން ހިންގާ [illegible] ޕްރޮކިއުމަންޓް އެސިސްޓެންޓްގެ މަޤާމުގައި 29 ޑިސެމްބަރު 2018 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާއަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، ދެފަރާތުގެ

---

[1] ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރު C-0122/2010

[2] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A053699

ދެމެދުވެފައިވާ އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފަށް 23 އޮކްޓޫބަރ 2020 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ އާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު އެފަރާތަށް މުސާރަ އާއި އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި ލިބެންޖެހޭ ފައިސާ ދިނުމަށާއި، ޓްރައިބިއުނަލުން ދުށީ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތުގެގޮތުގައި ލިބެންޖެހޭ ފައިސާ ދާނެ ހަމައެކަނި މިހިޔާލު ފަރާތުން ދިރިހުރިކަމާއި، ކޮވިޑް-19 ގެ ހާލަތު ނިމެންދެން އެ ފަރާތަކީ ވަޒީފާގައި ދެމިހުރި މީހެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދުމަށް ހޭދަކުރި ފައިސާ ނަގައިދިނުމަށް އެދި، 20 ޖަނަވަރީ 2021 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ދަޢުވާ އުފުލާފައިވެއެވެ.

7. މިސްލު ބެލުމުން ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ މުވައްޒަފު އަދާކުރަމުންދިޔަ މަޤާމުން އެނާ ވަކިކޮށްފައިވަނީ ކުންފުނިން ދިމާވެފައިވާ މާލީ ދަތިތަކުގެ ސަބަބުން، ހަމަޖެހިގެންވާ ކަނޑައެޅުމެއް ރިސޯޓަށް ކަރަންޓުކުރުމުގެ ސަބަބުތަކެއް އެނގެން އޮތުމުން، އެހެން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މައްސަލައިގައި އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށެވެ.

8. ނަމަވެސް، ޓްރައިބިއުނަލުން ދުށީ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fariness) ޤާއިމުކުރުމުގައި ކަމަށް ބުނެފައިވީނަމަވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުން އަދުލުވެރިކޮށް ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ޙުކުމްކޮށްފައިވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް މުސާރައިގެ ގޮތުގައި ލިބެން ދިޔަ -/16,800ރ (ސޯޅަހާސް އަށްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި ދޭން -/8,500ރ (އަށްހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ގެ ނިސްބަތުން 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައިގެ ގޮތުގައި ދޭން -/25,300ރ (ފަންސަވީސްހާސް ތިންސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދޭން އެކަށީގެންވާ އަދަދެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

9. އަދި އެ ފައިސާ 24 މޭ 2022 އިން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ޓްރައިބިއުނަލުން ދުށީ އެދި އެއްވަރަކަށް ދިނުމަށްފަހު އެކަން ހަމަޖެހޭ 3 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ދިޔުމުން އެންގުމަށް، މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތް ހައި ޓްރައިބިއުނަލް ދިމާޖެހޭގެ މައްޗަށް އަންގާ އަމުރުތަކާއި، މައްސަލަ ނިންމާދެއްވުމެވެ.

އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް

10. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ހުށަހަޅާ އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކަވާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ:

10.1 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/180 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުމުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް މި މައްސަލައިގައި ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ؛ އާއި

10.2 މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އެއް މަސްދުވަހުގެ މުސާރަ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދަޢުވާކުރެވިފައި ނުވާއިރު، ބަދަލުގެ ދަޢުވާ ދިނުމުގެ ޤާނޫނީ އަސާސެއްނެތި، ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތް ބައްޔިނާތެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްފައި ނުވާއިރު، އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ބަދަލަކަށް އެދިފައިވާ ނުވަތަ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ؛ އާއި

10.3 ބަދަލު ދިނުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވަނީ ދެ މަސްދުވަހުން ކުރިން ބަސްބުނުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފައިނުވާ ނުކުތާއެއްގެ މައްޗަށް ކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ؛ އަދި

10.4 ކޮންމެހެން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައިވާ އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންކަމަށް އެނގެން އޮތުމުން، އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެ ފަރާތަށް ގަސްތުގައި ގެއްލުމެއް ދިނުމުގެ ގޮތުން ނޫންކަމާއި، އެކަން

ކޮށްފައިވަނީ، [illegible] ސަބަބެއް [illegible] ކަމުގައި ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، ދާނެ [illegible] ޕްރައިވެޓް [illegible] [illegible] ޤާނޫނެއް ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] އެހެން [illegible] މައްޗަށް ނިންމާފައިވާ މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދަބެއްގެ ގޮތުގައި މައްސަލަ [illegible] ފަރާތަށް ބަދަލުގެ (punitive damages) [illegible] ބުނެ ހުށަހަޅައި ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

ފުރަތަމަ ނުކުތާއާ ގުޅޭ

11. މި [illegible] ކޯޓުތަކުން ނިންމާ [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުތަކުން [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގައި ކަމާއި، އެ މާއްދާގައި އޮންނަނީ މި [illegible] ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ހުރިހާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މާއްދާގައި ބުނެފައިވަނީ ހަމައެކަނި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއެއް ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ މާނަކުރުމާއި [illegible] ނިންމާފައި [illegible] ނިންމުންތަކުގެ ފަރާތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން [illegible] އިސްތިއުނާފުގައި ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި ހަވާލާދީފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/180 [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމުމެއް [illegible] އެ ނިންމުމަކީ މި މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމާފައެވެ.

12. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި [illegible] [illegible] ގުޅޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ނ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަމައެކަނި [illegible] ފަރާތުން [illegible]

13. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/15 ޤަޟިއްޔާގެ 48 ވަނަ ނަންބަރުގައި، "ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ އާންމު އުޞޫލުތައް ހިނގާ ތާރީޚުގެ މައްސަލަތަކަށްވެސް ތަޠުބީޤު (apply) ކުރެވިދާނެއެވެ. މިސާލަކަށް ވަކި ޤާނޫނެއްގެ ވަކި މާއްދާއެއް ތަޠުބީޤުކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަން މަތީ މަޙްކަމާގެ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާނަމަ، ފާއިތުވެދިޔަ ތާރީޚަކުން ތަޠުބީޤުކުރަންޖެހޭ ކަމަށް ހިނގާ ތާރީޚުގެ މައްސަލަތަކަށްވެސް އެ އުޞޫލު ހިނގާނެއެވެ." މިގޮތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، މި ތާރީޚުގެ ނިންމުމަށްފަހު ހިނގައި މަތީ މަޙްކަމާގެ ކޯޓުން ބައްލަވާ މައްސަލައެއްގައި ވަކި ކަމެއް ވަކި ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާނަމަ ބައްލަވާނީ ނިންމާފައި ހުންނަ ނިންމުން ދަށު މަޙްކަމާގެ ކޯޓުތަކާއި ޖުޑީޝަރީއިން ތަޠުބީޤުކުރުމަކީ، ކޯޓުތަކުން ވާޖިބު ހުރުމުގެ ބާރު ދިނުމަކަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް، ކޯޓުތަކުން ޤާނޫނީ ބާރު ދިނުމަކީ ހަމައެކަނި ޤާނޫނުއަސާސީ ބެހޭގޮތުން ޢަދުލުއިންޞާފުގެ ވާޖިބުކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 70 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއާއި، މިކަމުގެ އަސާސް ސާފުވާ އުފެއްދުން ޤަވާއިދު ވަކި ކަމުން ބަރާބަރުކަމުގެ ކޮންމެ ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

14. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)، މި މައްސަލަތަކުގައި ޢަދުލުއިންޞާފުން ފުރިހަމަކޮށް ތަޠުބީޤުކޮށްދިނުމާ ގުޅޭ، ސިޔާސަތު ގާއިމުކުރުމުގައި ބާރުއަޅައި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 61 ވަނަ މާއްދާގެ ބާބު ކަނޑައެޅިފައިވާގޮތުންވެސް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފުރިހަމަކޮށްފައިވެއެވެ.

ދެވަނަ ނުކުތާއާގުޅޭ

15. ޖ.ނ. މުޙައްމަދު ފުރިޖެން 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރަ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް ޢަދުލުއިންޞާފުން ނިންމައިދީ، އެއީ ކޯޓު ތަރުތީބުގެ ބަދަލެއް ކަމަށް ބަލައިގަންނަންވާނެތީއާއި، އެއީ ގެއްލުމުގެ ބަދަލެއް ނޫން ގޮތެއްގައި ކޯޓުން ގެއްލުމެއްކަމަށް ބަލައިގަންނަން ނުޖެހޭނެކަމަށް، ހަމަ އެއީ ކުރިމަތިވުމާ ޤާނޫނު ނުވަތަ ކުރަންޖެހޭ ޒިންމާއެއް ނެތުން ގެއްލުމަކީ ފައިދާގަންނަ ކަމެއް ވިސްނާލުމަށް، މިގޮތަށް ކަމެއް

ފާހަގަކޮށްފައިނުވާކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ބަދަލުކަން އެދިފައިވެސް ނުވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އެހެންކަމުން، މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގާ ދިފާޢު ނިގުޅުމެއް ކަމަށާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/15 ޤަޟިއްޔާގައި، ހުށަހެޅިފައިނުވާ މައްސަލައަކަށް ޙުކުމް ނުކުތުން ހިމެނޭކަމަށްވެސް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

16. ބަދަލުގެ ގޮތުގައި އެއްމަސްދުވަހުގެ މުސާރަ ނަގައިދީފައިވާތު، މެންބަރުން އެ އަދަދަށް ވާސިލްވި ގޮތެއް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިނުވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

17. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2020/SC-A/100 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ 33 ވަނަ ނަންބަރުން 35 ވަނަ ނަންބަރާ ދެމެދު ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަން ބަޔާންކުރުމުގައި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވީ، އިސްތިއުނާފުކޮށްދިނުމުގައި މައްސަލައިގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 82 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ އެއް މަސްދުވަހުގެ މުސާރަ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދީފައިވާކަމާއި، އެ އަދަދުގައި އަންނަނީ "މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން ޓްރައިބިއުނަލުން ބެލުމަށް ކަނޑައެޅޭ މައްސަލައެއް ބަލައި، ޓްރައިބިއުނަލުން ޢަމަލުކުރާނެ ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ އުސޫލުތައް ނިންމުމުގެ ގޮތަކަށް ބާރު ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިބިގެންވެއެވެ." މިހެންކަމުން. މިމާއްދާގައި ބޭނުންކޮށްފައިވާ "ޢަމަލުކުރަން ފުރުޞަތު ދޭ" ޢަމަލުތަކާ ގުޅޭ ބޭނުންކުރެވޭނެ ގޮތް ނުވަތަ ބާރު، ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާ ބާރު ނެތްކަމަށާއި، "ޢަމަލުކުރަން ފުރުޞަތު" ފުރިހަމަ ޤާނޫނީ ގޮތުން ބަދަލު ނިންމުމުގެ ބާރު ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުރި ޤާނޫނީ ބަސް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އެ މާއްދާގެ ދަށުން ބަދަލުދިނުމުގެ ގޮތުން ޤާނޫނީ މާއްދާތަކާއި ޚިލާފަށް ނިންމުމުގައި ނިޔާއަށް ދެނެގަނެ ވިސްނާފައި ނުވާކަމަށާއި، ޓްރައިބިއުނަލުން ބަދަލު ކަނޑައަޅާފައިވާ ބަދަލުގެ ޢަދަދު ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

18. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/180 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން މި މައްސަލައިގެ ވާޤިޢާތަކުގެ މައްޗަށް ތަޠުބީޤުކޮށްފައިވަނީވެސް، އެ ނިންމުން އެމައްސަލަ ބިނާކޮށްފައިވާ އުސޫލަށް (ratio decidendi) ބެލުމުން ނޫނީ ހަމައެކަނި އެ ނިންމުމުގެ ދުވަހުގެ ބަލައިގަނެވޭނެކަމާއި، ހައިކޯޓުގެ ނިންމުން އެމައްސަލަ ބިނާކޮށްފައިވާ އުސޫލަކީ، ރިޔާސަތުން ބެލޭ އުސޫލުން މުވައްޒަފުން ތަޢާރުފުކުރަނަ، އެކަމާބެހޭ ޤަވާއިދު އެ މުވައްޒަފުންނަށް ދޭންވާ އަންގައި އޮތުމުން ކަމާއި، މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅުނު ހެކިތަކާއި، ދައުލަތުގެ ވަކާލާތުކުރާ ބަޔާން، ރިޔާސަތުން ބެލޭ ޤަވާޢިދުގެ މުވައްޒަފުންނަށް އެކަން އަންގައި، ކުރީމުން ނިންމި ނިންމުމަށް އެދިހުރުމުގެ ނުކުތާ ފާހަގަކުރައްވާފައި، މަޤާމުން ބަދަލުކުރުމުގެ ކަމުގައި ވިދާޅުވާ ވަކިކުރި ކުރާގަތު އެއްވެސް ދިރާސާގައި ދިފާޢުކުރާ މައްސަލައެއް އެކުލެވޭ ނުވާކަން އެނގޭކަމަށް ބެލެވެނީކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ހުކުމް ބާތިލުކުރައްވަމެވެ.

ތިންވަނަ ނުކުތާއާގުޅޭ

19. ޖަރީމާއެއްކުރުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ޙާލަތު ބަދަލުކުރަނިވި ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުރިމަތިވާ ހާރު ހައި ޖުރިމިއްޔާ ބިނާކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކާއި ގުޅިގެން ހަމަޖެހިފައިވާ، އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ޙުކުމް ހުށަހެޅި ނުކުތާއާއި ގުޅޭގޮތުން، މައްސަލައިގެ އެއްވެސް ހިސާބެއްގައި، މައްސަލަ ބެލި ފަރާތަށް އިސްވެ ވެފައި ބުނެފައިވާ ސާބިތުކުރުމަށް އެއްވެސް ސާބިތު ކަންތައްތަކާއި ގުޅިފައިވާ، އަދި އެކަމާކުރިން، މި ނުކުތާ ދެވަނަ ނުކުތާ ފަދައިން ބެލުމަށް ފަރާތް ފުރުޞަތު ދިނުމެއް ނެތި ހުށަހެޅުމާއި ސާބިތުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ކަންތައްތަކުން ހިމެނިގެންދާކަން ހާރު ހައި ޖުރިމިއްޔާ ބިނާކުރެވޭ ޙުކުމް ބާތިލުކުރައްވަމެވެ.

20. ޖަރީމާއެއްކުރުމުގެ މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައިވާ ބަދަލުކުރުމާ ގުޅޭ ނިންމުން އެ މައްސަލަ ބިނާކޮށްފައިވާ ނުކުތާއެއްގެ ހާރު ހައި ޖުރިމިއްޔާގެ ބަޔާން ހުށަހެޅުމުގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ޙުކުމް އެއް މަސްދަރުގެ މިސާލު ބަދަލުވާގޮތުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް ނިންމާފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް

ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/15 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފު ނިންމުމެއް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއާ ގުޅޭ

21. ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގައި، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، ކުންފުނިން ދިމާވެފައިވާ މާލީ ދަތިތަކުގެ ސަބަބުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބުން ކަމުގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމާއި، މީގެ އިތުރުން އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އެއްބަސްވުމާ ކުންފުނިން [illegible] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަގާދިނުމާ ބަދަލު އެ ކުންފުނިން [illegible] ކަމަށް ޓްރައިބިއުނަލުން ގަބޫލުކުރެވޭ ކަމެއް ނުކުރުމުގެ ސަބަބުން އަދަބެއްގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް ބަދަލެއް (punitive damages) ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

22. އަދަބެއް ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތުން ނަގައިދޭ ބަދަލަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެދި [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] ހިމެނިފައިނުވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

23. ތަރައްޤީވެފައިވާ މުޖުތަމަޢުތަކުގައި ވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދަބެއްގެ ގޮތުގައި ބަދަލެއް ނަގައިދޭކަމަށް އެންމެ [illegible] [illegible] [illegible] ބަދަލު [illegible] މިސާލަށް ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގެ އިތުރުން ނަގައިދޭ ބަދަލެއްކަމުގައި، އެހެނީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 61 ވަނަ މާއްދާގައި އެއްވެސް މީހަކަށް އެއްވެސް އަދަބެއް ދޭންވާނީ ޤާނޫނުގައިވާ ނުވަތަ ޤާނޫނަކުން ބާރު ލިބިގެން ހަދާ ޤަވާޢިދަކުން ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ ޤަވާޢިދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅި އަދަބު ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައި [illegible] ކަމަށް [illegible] މި މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ބަދަލަކީ ކޮން ޤާނޫނެއް

ނުވަތަ ކޮށް ގޮވާލުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ކަމަށް ކަމާއި، ކޯޓުތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް އަދަބެއްކަމަށް އެނގޭކަން ނުވާކަމާއި އެންގުނުކަމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން މިބާވަތުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގެ ބާރު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ދީފައިވާ ކަމުގައި ވާތީ ހަމައެކަނި ވެރިފަރާތަށް ނުދޭކަމަށް އެ ކޯޓުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އުޒުރުތައް

24. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އުޒުރުވަނީ،

"ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 9/VTR/2021 މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް މި ކޯޓުގެ އަމާޒުކޮށްފައިވާ މުސާރަ ދޫކޮށް ކަމަށް ބަލަހައްޓައިދިނުމަށް ބާރު ބެލުންކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ މައްސަލައިގައި، ހަވާލާދީފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް، އެއްވަސް ދުވަހެއް 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދިނުމަށް ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅައިދީ ގޮތަށް ޝަރީޢަތުގެ ބަލަހައްޓައިދީފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ މައްސަލައަކީ، އެއްވެސް އަސާސެއް ނެތް (malicious and vaxatious claim) މައްސަލައެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދީ، މިގޮތަށް މި ކޯޓުގެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ވަގުތާއި އަދި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ ކޯޓަށް ދާން މަޖުބޫރުވީ، ވަކިވުމުގެ ހަމަހަމަ ނިޔާ ނަހަމަގޮތުގެ ނަހަމަ ޢަމަލުގެ ގޮތުގައި -/100ރ (ސަތޭކަ ރުފިޔާ) ދެއްކުމަށް ފަރާތަށް މި ކޯޓުން ނިންމާ ދުވަހުން ކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދީފައިވެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

25. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/180 ގެ ސިއްލާގައިވާ ގޮތުން، ރިސްޓްރަކްޗަރކުރުމަށް ކުރުމަށް ނިންމާފައިވާނަމަ، އެކަން ދިޔުމުން މުވައްޒަފުންނަށް ސަރުކާރުދޭންޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކުރައްވާފައިވާތީ އެގޮތަށް މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ސާފުކޮށްދީފައިވާކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރައްވައެވެ. އެގޮތުން، ރިސްޓްރަކްޗަރކުރުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުންކަމަށް ބުނެ ޗާޓުގައިވާ ހުށަހަޅާފައިވާ ކުރުކުރުން ނުވަތަ ތާރީޚުގައި، އޭ4 ގަނޑެއްގައި ކުރަހާފައިވާ ކުރެހުމެއް ހިމެނޭ ކަންކަން އެކަން ނިންމި ދުވަހާއި، ކުންފުނީގެ ސްޓްރަކްޗަރ، ކުންފުނީގެ ވެރިޔާ ހުށަހެޅި، މިއިން އެއްވެސް އެއްޗެއް ނެތްކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރައްވައެވެ. އެގޮތުން ނިންމަން ޖެހުނު މާލީ ސަބަބު ބަޔާންކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާ ޑޮކިއުމަންޓެއް ބޯޑުން ހުށަހެޅި ދުވަހާއި ޖަލްސާގެ އެޖެންޑާގެ ސާފު ކޮޕީއެއް، ފިޔަވައި ނިންމި ތާރީޚު އަދި އެކަންނިންމި ޤަރާރު ނެތްކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރައްވައެވެ.

26. މުވައްޒަފުންނާ ކުރިމަތިވެއްޖެ ހަމައެކަނި މުޢާމަލާތަކީ އަރަތުގެ ކުރިމަތިވުމަށް، މާލީ ދަތިތަކެއް ހުރި ކުންފުނި މުވައްޒަފުންގެ މުސާރައިންނުވެސް ކެނޑުމުގެ ވަޢުދު އުނިކުރުމުގެ ނިންމުން ނިންމާފައިވާކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާތީ، އެއާއެކު ޚަރަދު ކުޑަކުރުމުގެ އިތުރަށް އެ އަދިވެސް އަނބުރާ ކުންފުނި މުވައްޒަފުންވެސް ދުއްތުރާ ހުރިކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައި، އެ މުޢާމަލާތް ފިޔަވައި ރިސްޓްރަކްޗަރ ކުރުމަށް އެއްވެސް ސަބަބެއް މުވައްޒަފުން ބަޔާންކުރެވިފައިވާކަމަށް އެއްވެސް ހިސާބަކުން ޚަރަދު ސާބިތުކުރެވިފައިވާކަމަށް ދެކޭކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފާހަގަ ކުރައްވައެވެ.

27. މި މައްސަލައިގައި ދުވަސްތަކަށްވެސް އެކަށީގެންވާ ވަގުތު ހުށަހެޅުމަށް ފުރުސަތު ދީފައި ކަމާއި، ސަރަޙައްދުގެ ވަގުތު ވީނަ ގަޑިތަކު ޖަރީމާއިން ތުރުގެ ހިނދުކަމެއްގެ ބަރުވެރިކަމާއި، އެހެންކަމުން، އިންސާފު ފަރާތްތަކަށް ސަރަޙައްދުގެ ކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައި ކުރެވޭނެ ގޮތް ޖަރީމާއިން ތުރުގެ ކުރިއަށްވާކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ

ފަރާތުން [illegible]، އެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން
ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

28. އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެއްވެސް
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

29. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible]
[illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. [illegible]، [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]،
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

30. [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުން، 2021 ވަނަ އަހަރު ޖަނަވަރީ މަހުގެ 6 ވަނަ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން
ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

31. މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]
އެ [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible]
[illegible]، 1 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން
ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ރިސްޕޮންޑަންޓުގެ ދައުވާ ވަކާލާތުން އުވުން

32. ޖުރިސްޑިކްޝަނާގެ ނިންމުން ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ފަދަ ހަމައެއް ނެތުމުން ޖުރިސްޑިކްޝަނާގެ ނިންމުން ދޫކޮށްލައިގެން ރިސްޕޮންޑަންޓު ދައުވާ ވަކާލާތުން އުވިގެންދެއެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން

33. މި ޤަޟިއްޔާގައި މި ކޯޓުން ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ނުކުތާތަކަކީ:

33.1 ޑރ. މުޙައްމަދު މުއިއްޒު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ކަނޑައެޅުމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/180 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން، މި މައްސަލައިގައި ތަތުބީޤުކުރުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވޭތޯ؛ އަދި

33.2 ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ނިންމާފައިވާ އެއްވެސް ޤާނޫނީ އަސާސެއް ނެތި، ހަވާލާދީފައިވާ ޤާނޫނުތަކާ ޚިލާފަށްތޯ މި ދެނެގަތުމެވެ.

ޑރ. މުޙައްމަދު މުއިއްޒު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ކަނޑައެޅުމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2011/HC-A/180 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން، މި މައްސަލައިގައި ތަތުބީޤުކުރުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވޭތޯ ބަލައި ވަޒަންކުރުން

34. މި އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާގައި ބަލާ ހަމަ ޕްރޮސީޖަރަލް ފެއާނަސް ފާހަގަކުރެވޭ އިޖުރާއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/180 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް، މި މައްސަލައަށް ތަތުބީޤުކޮށްފައިވާކަމަށް ބެލެވޭ ހިނދު ހުރިކަމަށް ނިންމީމެވެ.

35. ޓްރައިބިއުނަލުން މިސާލު ބުނެވުން ޕްރެސިޑެންޓް ރިއާޔަތްކޮށްފައިވާ ގޮތް ބަލާއިރު، ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގެ 8 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛

"ރިޑަންޑަންސީ (redundancy) ގެ ސަބަބުގައި މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާ ހަނދާން ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި އެންމެ ބާރުއަޅާކަމުގައި ކަނޑައަޅާ ވަޒީފާ ހަނދާން އަންނަނިވި އިޖުރާއަތުތައް ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/180 ޤަޟިއްޔާއިން އެނގެން އޮތެވެ.

1. ކުންފުންޏަކުން ދިމާވެފައިވާ އިޤްތިޞާދީ ޙާލަތުގެ ސަބަބުން، ކުންފުނީގެ ވަޒީފާގައި ތިބި މުވައްޒަފުންނާއި ރިޑަންޑަންޓްކަން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަންޖެހިފައިވާކަން، ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފުންނަށް ކުރިއާލައި އަންގާފައިވުން؛ އަދި
2. ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން ބަޔަކު ރިޑަންޑަންޓްކުރުމުގެ ސަބަބުން ކުންފުނީގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އިޖުރާއަތުތަކާއި އުސޫލުތަކަކީ ކޮބައިކަން ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފުންނަށް ކުރިއާލައި އަންގާފައިވުން، އަދި
3. ރިޑަންޑަންޓްކުރުމުގެ ސަބަބުން ވަކިކުރާ މުވައްޒަފުން ވަކިކުރެވޭނީ، ރިޑަންޑަންސީއަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެ އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއްގެގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއާ، ރިޑަންޑަންޓްކުރުމުގެ ސަބަބުން ވަކިކުރާ މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކިކުރާ މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކިކުރާ މުވައްޒަފުންނަށް، އެ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދޭންޖެހޭ ނޯޓިސް ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމުގެ ބަދަލުގައި ފައިސާ ދީފައިވުން، އަދި
4. ރިޑަންޑަންޓްވުމުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ މުވައްޒަފުންނަށް ދޭނެ އިނާޔަތްތަކާއި ދިނުމުން ކުންފުނިން ކަނޑައަޅާފައިވާގޮތް، އެ އިނާޔަތްތައް ލިބިދޭނެގޮތުގައި ވިސްނައިދީފައި ކުރިން ކަނޑައަޅައި، ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފުންނަށް އަންގާފައިވުން."

ދިޔަވައިންނެވެ.

36. ބުނެވިދިޔަ ކަންކަން ބަލާއިރުވެސް، "ރަނގަޅަށްވާތީވެސް، މުޢާމަލާތުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ބަލައި، ކުންފުންޏަކުން ދިމާވެފައިވާ އިޤްތިޞާދީ ޙާލަތުގެ ސަބަބުން، ކުންފުނީގެ ވަޒީފާގައި ތިބި މުވައްޒަފުންނާއި ރިޑަންޑަންޓްކަން

ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަންޖެހިއްޖެކަން، ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފުންނަށް ކިޔައިދީ އަންގާފައިވާނަމަވެސް، ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން ޚާއްޞަ ނިސްބަތަށްޖެހުނުގެ ސަބަބުން ކުންފުނީގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭ މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އަމަލުކުރުން އިޖުރާއަތުތަކާއި އުސޫލުތަކަކީ ކޮބައިކަން މުއައްސަސާގެ ހުރިހާ ފަރާތަކަށް ކިޔައިދީ އަންގާފައިވާކަން އެނގެން ނެތުމާއި، އަދި މުއައްސަސާ ހިންގުމުގެ ހުރިހާ ހިނދެއްގައި ނިޔަތްތެރިކަމާއެކު ކުރިއަށްގެންދިޔުމުގެ ފަރާތްތަކުގައި އަންގާފައި ކިޔައިދީ އެންގުމާއި، މުއައްސަސާ ހިންގުމުގެ ހުރިހާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކުރުމަކީ ޒަރޫރީ ކަމެކެވެ." ދިރާސާކުރެވުނު ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ.

37. އިސްތިއުނާފުވި ފަރާތުން ދެން އުފުލާފައިވާ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ވަނީ މުވައްޒަފުންގެ ޙައްޤުތަކުން ނިންމުންތަކާ އެއްގޮތަކަށް ދަރަ މަސައްކަތުގެ ޙައްޤުތަކުން ކުރިއަށްގެންދާ ކަމުގެ ބަހާނާ ކުރުމަށް އެއްކޮޅަށް ދޫކޮށް ޙައްޤުތަކުން ނިންމާ ހުށަ ތަފާތުގެ ނިންމުންތަކުގެ ވަރަކަށްއެއްކަމަށްވެއެވެ. އެ މާއްދާގައި ބުނެފައި އޮތީ، ހަމައެކަނި ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއެ ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ މާއްދާއެއް މާނަކުރުމާ ދިމާ ވަނީގެ ޙައްޤުތައް ނިންމާފައި ހުށަހަ ނިންމުންތަކުގެ ވަރަކަށްވެއެވެ.

38. އެ ބުނުމުގެ ހެއްކަށްވާގޮތުގެ ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފުވި ފަރާތުން ވަރަގަދަކޮށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމަވާފައިވާ 2019/SC-A/15 ގެ ނަމްބަރުގެ ސަޢީދު ނިޔާތް ގޮތުގެ ނިޔާވެގެ 48 ވަނަ ނަންބަރުގެ އެއްބަސްވެއެވެ. އެއީ އެ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޙައްޤުތަށް ކަނޑައެޅޭ އާރުގެ އުޞޫލުން ދިރާސާ ތަފާތުގެ މުއައްސަސާއަކަށްވެސް ތަޠުބީޤު (apply) ކުރެވިދާނެއެވެ. މިސާލަކަށް ވަކި ޤާނޫނެއްގެ ވަކި މާއްދާއެއް ތަޠުބީޤުކުރުމުގައި ދިމާއަށްކުރަނީ ކަންކަން ވާނީ މަޤްބޫލު ޙައްޤަށް ކަނޑައެޅޭގޮތަށް، މަޤްބޫލުވުން މާއްދާ ތަޠުބީޤުކުރަންޖެހޭ ކަންތައް ތަފާތުގެ މުއައްސަސާއަކަށްވެސް އެ އުޞޫލު ހިނގާނެއެވެ." މިހެންވެއްޖެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބައެވެ.

39. އިސްތިއުނާފުވި ފަރާތުން ދެން އުފުލާ ނުކުތާއަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއެ ނުވަތަ ޤާނޫނުގެ މާއްދާއެ މާނަކުރުން ނިންމާފައިވާ ހުއްޓައި، ދިމާ ވަނީގެ ޙައްޤުތަށް ބަލާފައިވާ މުއައްސަސާއެއްގައި ވަކި ކަމެއް ވަކިގޮތަކަށް ކުރުމަށްވާނަމަ ބަޔާންކުރާ ނިންމާފައި ހުށަހަ ނިންމުންތަކުގެ ދަށް

ދަށުފަށުގެ ކޯޓުތަކާއި ޓްރައިބިއުނަލްތަކުން [illegible]، ކޯޓުތަކަށް [illegible] ޤާނޫނު ނެގުމުގެ ބާރު ލިބުނީ ކަމަށް ބުނާ ވާހަކައެވެ. އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 61 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނާ ވާހަކައެވެ.

40. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"143. (ހ) ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނުން [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ނ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ހ) ގެ [illegible] [illegible].

(ރ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ބ) [illegible] [illegible] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކާމެދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

މިފަދައިންނެވެ.

41. [illegible] މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "[illegible] [illegible] [illegible] ނިންމާ ނިންމުންތަކާމެދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]." މިފަދައިންނެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ [illegible].

42. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާފައިވަނީ އެ މާއްދާ މާނަކުރަންޖެހޭކަން އެ މާއްދާގެ އެއްވެސް ލަފުޒަކުން ފެންނާކަން ނެތެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާފައިވަނީ އެ މާއްދާ މާނަކުރަންޖެހޭކަން އެ މާއްދާގެ އެއްވެސް އިބާރާތަކުން ފެންނާކަން ނެތެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާފައިވަނީ އެ މާއްދާ މާނަކުރަންޖެހޭކަން މާއްދާގެ އެއްވެސް [illegible] އެނގޭކަން ނެތެވެ.

43. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ "ނިންމުންތައް" އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއަށް މާނަކޮށް ނިންމާ ނިންމުންތަކުގައިވިޔަސް ނުވަތަ ޤާނޫނުގެ މާއްދާއަށް މާނަކޮށް ނިންމާ ނިންމުންތަކުގައިވިޔަސް ނުވަތަ ޤާނޫނީ މަބްދައެއް ބަޔާންކޮށް ނިންމާ ނިންމުންތަކުގައިވިޔަސް ނިންމާ ކޮންމެ ނިންމުމެއް ސާބިތުވާނެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނިންމުންތަކުގައި އެ މާއްދާގެ އާންމު މާނައިން ދޭހަވެއެވެ.

44. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގެ ޤާނޫނީ ހުއްޖަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/15 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޕެރެގްރާފުގެ 48 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ އުޞޫލު އަބަދުވެސް ހުރިހާ މައްސަލަތަކަކަށް ތަޠުބީޤު (apply) ކުރެވިދާނެއެވެ. މިސާލަކަށް ވަކި ޤާނޫނެއްގެ ވަކި މާއްދާއަކާ ތަޠުބީޤުކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަން މަތީ ކޯޓަކުން ކޯޓުން ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، މާނަކުރުމުން މާއްދާ ތަޠުބީޤުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކޮންމެ ޙާލަތެއްގައި މައްސަލައަކަށް އެ އުޞޫލު ހިނގާނެއެވެ. އެއީ ޚިލާފަށް، ސިފަތަކުން ވަކި އުޞޫލު މައްސަލައެއްގައި ކަންހިނގައިފައިވާ ހިނގާފައިވާގޮތް، އެއްކަހަލަ މައްސަލަތަކުގައި އެއްގޮތަކަށް ތަޠުބީޤުކުރުމުގެ މަޤްޞަދަކީ ދެން، ކޯޓަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް، ފަހުން ދެން ކޯޓަކުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލައެއްގެ އެއްކަހަލަ ޙަޤީޤަތްތަކެއް (material facts) އެއްގޮތް ނަމަ، ކުރިން ނިންމި މައްސަލައާ އެއްގޮތަށް ފަހުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަ ނިންމަންވާނެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

45. ބުނެވިދިޔަ ނުކުތާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ފާހަގަކޮށްފައި އޮތީ މަތީ މަރުޙަލާގެ ނިންމުންތަކަށް ތަބާވުމުގެ މިސާލެކެވެ. އެއީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކުރާ ނިންމުންތައް ހަމައެކަނި އެ މިސާލުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

46. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

> "142. ފަނޑިޔާރުންނަކީ މުސްތަޤިއްލު ބަޔެކެވެ. ފަނޑިޔާރުން [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނަށެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި ޤާނޫނުގައި ވަކިގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާ ކަމެއްގައި އިސްލާމީ [illegible] ފަނޑިޔާރުން ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ. ފަނޑިޔާރުން މަސައްކަތުގައި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް [illegible] [illegible] ވަކިފަރާތަކަށް ބުރަނުވެ، [illegible] [illegible] އެއްކިބާވެ ތިބެއެވެ."

[illegible]

47. ބުނެވިދިޔަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ފަނޑިޔާރުން ތަބާވާންޖެހޭނީ ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި ޤާނޫނަށްކަމާއި [illegible] ނިންމަންވާނީ ވަކިފަރާތަކަށް ބުރަނުވެ، [illegible] [illegible] [illegible].

48. [illegible] [illegible] މަތީ މަރުޙަލާގެ ނިންމުންތަކުގެ [illegible] ހަމައެކަނި ތަބާވާންޖެހޭ ނިންމުންތަކަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއެއް ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ މާއްދާއެއް މާނަކޮށް [illegible] ނިންމާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި އިސްތިޢުނާފުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުމަކީ، ފަނޑިޔާރުންގެ މިނިވަންކަމުގެ ނުވަތަ މުސްތަޤިއްލުކަމުގެ [illegible] [illegible] ނަހަމަގޮތުން [illegible] އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

49. ފަނޑިޔާރުންގެ މިނިވަންކަމަކީ ނުވަތަ މުސްތަޤިއްލުކަމަކީ، ޝަރުޢީ ނުފޫޒުތަކުން އެއްކިބާވެ މިނިވަންކަން ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށް ކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރަމެވެ. އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި ފަނޑިޔާރުން މިނިވަންކަމުގެ

މާނައަކީ، މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުގެ ނިންމުންތަކަށް ދަށު މަރުޙަލާގެ ފަނޑިޔާރުން ތަބާވާން ޖެހޭނެކަމަށް [illegible] [illegible].

50. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 61 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"61. (ހ) ޤާނޫނުތަކާއި، ޤަވާއިދުތަކާއި، [illegible] [illegible] ޢަމަލުކުރަން ސަރުކާރުން އަންގާ އެންގުންތަކާއި، ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތުތައް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ޤާނޫނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ނ) [illegible].

(ރ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

މިފަދައިންނެވެ.

51. ބުނެވިދިޔަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީ ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާއިދުތަކާއި ސަރުކާރުން އަންގާ އެންގުންތަކާއި، ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތުތައް [illegible] ދިވެހިބަހުން [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

52. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ފަދައިން ދަށު މަޙްކަމާއިން މަތީ މަޙްކަމާގެ ނިންމުންތައް ތަޠްބީޤުކުރުމަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 61 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުން ކުރަނީކަމުގައި ބުނުމަށް އޮންނަކަމަށް އަދާލަތުގެ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 61 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ސަބަބުތަކުގެ ދަށުން ހުރަހެއް ނެތް ކަމުގައި ކަނޑައަޅަން ކުރުމަށް ބުރަވެވޭނެއެވެ. މަތީ މަޙްކަމާގެ ނިންމުންތަކަށް ތަބާވުމުގެ އުސޫލުން ބުރަވެގެން ކަނޑައަޅަން ބަލާނުލެވޭނެ، ދަ ނުސާފުން ބުރަވެވޭތީ، އެފަދަކަމަށް ކަމަކަށް ކަނޑައަޅަން އަދާލަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ. ވީމާ، މި ދެކަމެއް އެއްކަމެއް އަދި ކަމެއް، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާފަދަ، ފުރިހަމަކުރުމެއް ކަމަކަށް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދާލަތުން ފާހަގަކުރެވޭ މިންވަރަށް ބަލާއިރު ސަބަބެއް ނުވާތީ، ތިމާގެ ދެކުމުގައި ހުރަހެއް ނެތިން ދެކެވެން ނެތީ ކަނޑައަޅާ ކަމުގައި އަދާލަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

53. މަތީ މަޙްކަމާގެ ނިންމުންތަކަށް ބަލާލުމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފަދަ ވާހަކައެއް ގެންގޮސްދިނަމަ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ހަމަހަމަކަން ދިނުމުން ދިއުމުގެ ހަކަށްއެޅުމާއި ހަމަ ކަނޑައަޅަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އަދި މުޅި ޤަރާރުގެ އެކި އެކި ކަނޑައެޅުމުގައި އެކި ގޮތްގޮތުން ފާހަގަ އެކަށީގެންވާ ގޮތް ކަނޑައެޅިދާނެކަމުގައި ދިއުމަށް މަގުފަހިވާ ގޮތަކަށްކަމުގައި އަދާލަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

54. އެހެންކަމުން، އަދާލަތުން ބުރަވެވޭ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)، އިސްތިއުނާފުކުރުމާއި މުއައްސަސާގައި ޝަރުޢީ ދާއިރާ ތަޙްޤީޤުކުރިޔަސް، ސަބަބުތަކުން ގޮތުގައިވާ ބަޔާން ޤާނޫނީ ހަމައެއް މި އިސްތިއުނާފުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނުމަކީ ބާޠިލުވާނެކަމެވެ.

ބަލާ ނިންމާތީ

55. އިސްތިއުނާފު ދަށަށް، ބިންތަށް އަދި ހަމަތަކަށް ނުކުތާއެއްވެސް، ޝަރުޢީ މަޙްކަމުން ބަލާ ނިމުނު ގޮތަށް ފާޅު ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކެވެ.

56. ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުނުވާގޮތަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ އެކަމުގެ މަސައްކަތް ބިނާކޮށް. އެގޮތުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އަދުލުވެރި ބަދަލުގެ ނަގައިދިނުމަށް ބަދަލުކުރީ، މުބައްލަޣު މުނިޖައްން މުސާރައިގެ ގޮތުގައި ދިނުމުނުދިޔަ -/16,800ރ. (ސޯޅަހާސް އަށްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި އިނާމުގެ ގޮތުގައި ދިނުމުން ދިޔަ -/8,500ރ. (އަށްހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ގެ ނިސްބަތުން 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައިގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ -/25,300ރ. (ފަންސަވީސްހާސް ތިންސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުން އެކަށީގެންވާ އަދަދެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

57. ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅިއިރު މުބައްލަޣު މުނިޖުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ،

57.1 ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު މުސާރައާއި އިނާމުގެ ގޮތުގައި ދިނުމާ ފައިސާގެ ބާކީއިން އުނިކޮށްފައިވާ 42,217.00 (ސާޅީސްދެހާސް ދުއިސައްތަ ސަތާރަ) ރުފިޔާ އަދި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ވަގުތުން ދޭންޖެހޭ ފައިސާއެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމާއި،

57.2 ކޯވިޑް-19 ގެ ހާލަތު ނިމުމުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަކީ ވަޒީފާގައި ދެމިހުރި ފަރާތެއްކަން ކަނޑައަޅައިދިނުމާއި،

57.3 ދަޢުވާގައި ހިމެނޭ ކަންތައްތައް ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ހަރުދަނާ ނުދިނުމުގެ ސަބަބުން އެފަރާތަށް ލިބުނު ޓްރައިބިއުނަލުން އަންނަންޖެހުނުމުން ގޯނާއާ ވަކިވުމުގެ އިޢުތިރާފުކުރުނު ބަދަލުކަމުގައި ކަނޑަންޖެހުނު 10,000.00 (ދިހަ ހާސް) ރުފިޔާއާއެކު ޖުމްލަ 52,217.00 (ފަންސާސް ދެހާސް ދުއިސައްތަ ސަތާރަ) ރުފިޔާ އަދި ދަޢުވާލިބޭ ވަގުތުން ދޭންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ މައްސަލަ ނިންމައި ދިނުން މެއެވެ.

58. ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމިގޮތުގެ ޚުލާޞާގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،

"މި މައްސަލަ ކުރިއަށް ދިޔަ މަރުޙަލާގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވުކަލާއިން މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން އުނިކޮށްފައިވާ -/42,217 (ސާޅީސް ދެހާސް ދުއިސައްތަ ސަތާރަ ރުފިޔާ) އަނބުރާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ [illegible] ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު MC-PV/2021/129 (08 ޖޫން 2021) ހުށަހަޅާފައިވާތީ، މި ފައިސާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިބިފައިވާކަމަށް އެފަރާތުން އިޤްރާރުކޮށްފައިވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުސާރަ އަނބުރާ ދައްކާފައިވާތީ، އެކަމާއި ގުޅޭގޮތުން މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ." މިފަދައިންނެވެ.

59. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، ފާހަގަކުރެވެނީ، [illegible] [illegible] [illegible] ޑރ. މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޑރ. މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

60. [illegible] އަދުލުވެރިކަން [illegible] ޤާއިމުކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަތަކުގައި [illegible].[3] [illegible] [illegible] 2018/HC-A/395 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/30 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 48 ވަނަ ނަންބަރު

ދިނުން ސަބަބަކަށް ބެލެވެން އެބައޮތް ކަމާއި، އެހެންނަމަވެސް، މިފަދަ ބަދަލެއްވެސް ނަގައިދޭން ޖެހޭ މިފަދަ ބަދަލުތަކަށް ސަބަބުވާ ހަރަކާތި ޒާހިރުން ވަޒީފާ ޓްރައިބިއުނަލްގައި އޭރު އުޅުއްވާ މައްސަލަތައް ބިނާކޮށް އެ ބަދަލުގެ މިންވަރާއި ގުޅޭ ފޯރަކަ ދަރުނާ ސަބަބުވާ ކަމުގެ ޒާހިރުން އެކަށީގެން ޖާގަދީފައިވާން ފިކުރަކަށް ދިނުމަށްފަހުގައިކަމާއި، އެ ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި ބެލި އުސޫލަކީ ކަންކަން މައްސަލަ ނިންމާ ގޮތުގެ ނިޒާމުގައި ފުރިހަމަކޮށްދިނުމުގައި އިންޞާފުވެރިކަމުގައި ދެކެން.

61. މިގޮތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ވ. އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ މައްސަލާގައި[4] ވޭތުވެދިޔަ ޒަމާނުގެ ހާލަތާއި ޒަމާނުގެ ހާލަތު ނިސްބަތްކޮށް ވަޒީފާގެ ހާލަތު ބަލާއިރު، ނުވަތަ ޒުލްމާއި ހިންގާ ޝަރުޢީ ނިޒާމާއި ތަޢާރަފުކުރުމަކީ އިޖުތިމާޢީ ޙިމާޔަތުގެ އިސްލާމީ ޤާނޫނުގެ އަސާސީ ޤަވާޢިދާ ޙިމާޔަތްކުރުން އެކަށީގެން ޢަމަލުކުރަންވާނެ.[5]

62. މި މައްސަލައިގައި މާލީ ހަގީ ޒުލްމުގެ ދިރުމުގެ ޒަރޫރަތް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ޖ.ނ. މުބާރަކު ހުކުމްކުރެއްވި -/25,300ރ (ފަންސަވީސް ހާސް ތިންސަތޭކަ ރުފިޔާ) ދަޢުވާލިބޭފަރާތަށް ދިނުމަށް، މިއީ ޖ.ނ. މުބާރަކު ހުކުމް އަދާކުރުމަށް ބަދަލު ހުށަހަޅާކަށް، މި ސަރަޙައްދުގައި ހުރިހާ ތަފާސްހިސާބު ފަހުން ދެއްކުމާއި ޤާނޫނީ ބާރު އަދާކުރުމަށް ވަޒީފާ ޓްރައިބިއުނަލުން މި މައްސަލައިގައި ބަދަލު ދިނުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ބަދަލު ގޮތުގެ ޤާނޫނީ ގޮތުން އަދަބަށް ދެކެން.

ނިންމި ހުކުމް ގޮތް

63. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން ދެކެން ހުރުމުން، ވަޒީފާ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 09/VTR/2021 މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި ޖ.ނ. މުބާރަކު ހުކުމްކުރެއްވި ބަދަލުގެ ގޮތުގައި -/25,300ރ

---

[4] [2025] SC 25

[5] ދިވެހި ދައުލަތް (ދިވެހި ފުލުހުންގެ ދިރުމަށް) ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް 25 SC [2025] މައްސަލައިގެ ފެއްސުމުގެ 15 އިން 21 އަށް

(ފަންސަވީސް ހާސް ތިންސަތޭކަ ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް ނިންމި ނިންމުން ބާޠިލުކޮށް މި މައްސަލަ ނިންމަން ފެންނެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޢުޒައިރު މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު

64. މި މައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތް ރިޔާސަތު ފަނޑިޔާރުގެ ރައުޔުގައި ތަފްސީލުކޮށް ބަޔާންކުރައްވާފައިވާތީ، އެކަން ތަކުރާރުކުރާކަށް ނުޖެހެއެވެ. ހަމައެއާއެކު، މި މައްސަލައިގައި ރިޔާސަތު ފަނޑިޔާރުގެ ރައުޔުގެ 54 ވަނަ ނަންބަރާ ހަމައަށް ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކަންކަމާ އިއްތިފާގުކުރަމެވެ.

65. މި މައްސަލައިގައި އަޅުގަނޑުގެ ރައުޔު ތަފާތުވަނީ ބަދަލުދިނުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ރިޔާސަތު ފަނޑިޔާރުގެ ރައުޔުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކަންކަމުގައާއި، އެކަމުގައި ނިންމަވާފައިވާ ނިންމުމުގައެވެ.

66. މި ބަހުސް ކުރެވޭ ދާއިރާއަކީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައިވާ ބަދަލުދީ ދޭ ގޮތުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ކަމުގައިވާތީ، މި މައްސަލައިގައި ބަދަލު ކަނޑައަޅާފައިވަނީ އިސްތިޢުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަސްއޫލު އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި، އިސްތިޢުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުވާފައިވާކަމުގެ ބިނާކުރެވެ.

67. އިސްތިޢުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުނުވާކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ނިންމާފައިވާ ސަބަބު، ކަންކަން ދިރާސާކުރާ އިސްލާމީ ... ސަބަބުން، ކަންކަމުގެ ވަޒީފާގައި ވެސް މުވައްޒަފުންނަށް ކުރިމަތިވި އަނިޔާއިންކަމުގެ، ހިޔާނާތްތެރިކަމާ ސަބަބުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އަމަލުކުރަން އިޖުރާއާއި އުސޫލުތަކާ ކަށަވަރުކަން އިސްތިޢުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުން އަނިޔާވެފައިވާކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެއްޖެއެވެ،

އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތް ހިޔާނާތްތެރިކަމުގެ ނުބައިކަމެއް ހިނގާފައިވާކަން އެ ފަރާތުން ކުރިއަށް

އޮންނާނީ ސާބިތުކުރަންށެވެ.

68. މިކަމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިނުވާތީ ކަމަށް ބެލެވޭތީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އެ ފަރާތަށް އަދުލުވެރި ބަދަލެއް ނަގައިދިނުމަށް ޙުކުމްކޮށް، އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތަށް މުސާރައިގެ ގޮތުގައި ލިބެމުންދިޔަ 16,800/-ރ. (ސޯޅަހާސް އަށްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އާއި އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި ލިބޭ 8,500/-ރ. (އަށްހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ގެ ހިސާބުން 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައިގެ ގޮތުގައި ލިބޭ 25,300/-ރ. (ފަންސަވީސްހާސް ތިންސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ ފަރާތަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދޭން އެކަށީގެންވާ އަދަދެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

69. މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ބަދަލުގެ މައްޗަށް ބިނާވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަކީ، އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާއާއި، ތިންވަނަ ނުކުތާއާއި، ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއެވެ. އެއީ، އަންނަނިވި އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކެވެ.

69.1 މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރަ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަކީ، ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގެ ޤާނޫނީ އަސާސެއް ނެތި، ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި ގޯސް ބާރުގަދަކަމުން ނުވަތަ، އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ބަދަލަށް ދައުވާކުރިނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަބަބުތަކާއި އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށްވާތީއެވެ،

69.2 ބަދަލު ދިނުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވަނީ ދެ ހެކިބަސްތަކުން ބަސްބުނުމުގެ ފުރިހަމަ ދިރާސާކޮށް ނުކުތާއެއްގެ މައްޗަށް ކަމަށްވާތީއާއި،

69.3 ކުންފުނިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައިވާ އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން ކަން އެނގެން އޮތުމުން، އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެފަރާތަށް ގަސްދުގައި ގެއްލުމެއް ދިނުމުގެ ގޮތުން ނޫންކަމާއި، އެކަން ކޮށްފައިވަނީ ރަނގަޅު ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމުގައި ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، މި ކުންފުނިން ވިޔަފާރީ ގެއްލުމެއް ނުވަތަ ކުޑަ ކުށެއް ސާބިތުކުރުމުގެއިތުރުން، އެކަން ފަރާތުގެ މައްޗަށް ނިސްބަތްވާ ކަމީ މަސައްކަތުގެ ކޯޓެއްގެ ނިންމުމަށް ކުންފުނިން އަމަލުކޮށްފައިވާކަން ބުނެ، ކުންފުނިންނަށް ދޫ އަދަބެއްގެ ގޮތުގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ބަދަލެއް ނަގައިދީފައިވެއެވެ.

70. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އިންޞާފުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަން ނިންމި ނިންމުމަކީ ޤާނޫނީ ނުވަތަ ޝަރުޢީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފު ނިންމާފައިވާކަން ބެލުން، އެކަމުގެ މައްޗަށް އިސްތިއުނާފުގައި ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެހެނަސް، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި، އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އިންޞާފުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާކަމާއި، އެ ފަރާތުން އަދުލުވެރި ބަޔާނެއް ނަގައިދީފައިނުވާކަމަށް ދަޢުވާކޮށް ޝަކުވާކޮށްފައިވާއިރު، ބިނާކޮށް، ނުކުތާތަކެއް ހުށަހަޅާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

71. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އިންޞާފުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އިންޞާފުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަކީ އަނިވާރުކަމެކެވެ. މިއީ އިސްތިޤުރާރުވެފައިވާ އުސޫލެކެވެ.[6] މިކަން ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގަވާއިދުތަކުގައި މުވައްޒަފުން

---

[6] އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަންގެ ޓަރމިނޭޝަން އޮފް އެމްޕްލޯއިމަންޓް ކޮންވެންޝަން 1982 (ނަންބަރު 158) އާއި ޓަރމިނޭޝަން އޮފް އެމްޕްލޯއިމަންޓް ރިކޮމެންޑޭޝަން 1982 (ނަންބަރު 1966) ގައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުޞޫލުތަކާއި ހަމަތައް ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އިންޞާފުވެރިކަމާއި (substantive fairness) އިޖުރާއީ އިންޞާފުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކުރުމަކީ މުވައްޒަފުންނަށް ލިބިދޭންޖެހޭކަމަށް، ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މި އުޞޫލު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގައިވެސް އެކަށައަޅާފައިވާ އުސޫލެކެވެ.

ވަކިކުރުމުގެ މައްޗަށްވެސް ޙައްޤުވާނެއެވެ.[7] މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި، މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަކީ، މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި natural justice ގެ އުސޫލުތަކާއި، due process ގެ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

72. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާ މައްސަލަތަކުގައި، އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ޢަމަލުކުރަން ޖެހޭނީ މައްސަލަ ނިންމުމުގެ ހިނގަން ގޮތް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ހިމެނެއެވެ. އަދި މިގޮތުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަކާ ނުލައި ކަމުގައި ކަނޑައެޅިއްޖެ ހާލަތުގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އަންނަނިވި ގޮތްތަކުގެ އަމުރުތައް ނެރެވިދާނެކަމުގައި ބަޔާންކުރެއެވެ.

1. އެމުވައްޒަފަކު ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާގައި އަލުން ބަހައްޓައިދިނުމާއި އެއްވެސް ބަދަލެއްގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިފަހުން ލިބެންޖެހޭ [illegible] އަމުރުކުރުން؛
2. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ބާވަތުގެ ވަޒީފާއެއްގައި، ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ އެހެން ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށް އަމުރުކުރުން، އަދި [illegible] ނުވަތަ ވަޒީފާ [illegible] މުވައްޒަފަކާ ދެމެދު [illegible] ވަކި [illegible] އަމުރުކުރުން؛
3. ބަދަލުދިނުމަށް އަމުރުކުރުން.

---

[7] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/44 ([illegible]) ޤަޟިއްޔާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/36,37,38 ([illegible] 21 [illegible]) ޤަޟިއްޔާ

73. ގަވާއިދު ނަންބަރު 2022/R-14 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު) ގެ 105 ވަނަ މާއްދާގައި، އެ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއްގައި ދަޢުވާ ހުއްޖަތްތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ހުކުމްކުރެވޭ މައްސަލައެއްނަމަ، އަންނަނިވި އަމުރުތަކާއި ހިމެނޭ ގޮތުން، އަމުރެއް ނުވަތަ އަމުރުތަކެއް ނިންމުމުގެ ކުރިން، މައްސަލަ ބަލާ ޕެނަލަށް ނެރެވިދާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެ އަމުރުތަކަކީ،

1. ވަކި ކަމެއް ކުރުމަށް ނުވަތަ ނުކުރުމަށް ކުރާ އަމުރު
2. ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މީހަކު އަނބުރާ ވަޒީފާ ދިނުމަށް ކުރާ އަމުރު
3. ޕެންޝަން ދެއްކުމާއި މަންފާއާއި ނުވަތަ ޚަސާރައާ އަނބުރާ ޕެންޝަން ދިނުމަށް ކުރާ އަމުރު
4. ބަދަލު ދިނުމަށް ކުރާ އަމުރު
5. ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމުރުތަކުގެ އިތުރުންވެސް، އެ މައްސަލައިގައި އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭކަމަށް މައްސަލަ ބަލާ ޕެނަލަށް ފެންނަ ކޮންމެ އަމުރެއް.

74. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން، ވަގުތީ ދިނުމުގެ ގޮތުން، އަމުރެއް ނުވަތަ އަމުރުތަކެއް ނެރުމުގެ ބާރު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިބިގެންވާކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނިސްބަތުން ސާފުވެގެން ދެއެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި ބަދަލުދިނުމުގެ އަމުރު ނެރުމުގެ އިޚްތިޔާރީ ބާރާއި، އެ ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރީ ބާރުވެސް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.[8]

---

[8] މިގޮތުން ބަދަލުދިނުމުގެ އަމުރު ނެރުމުގައި، ބަލަންޖެހޭނެ މިންވަރު ކަނޑައަޅާނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ފެންނަ އަދަދަކަށްކަމާއި، މިގޮތުން އަދަދު ކަނޑައަޅާއިރު، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނު ގޮތާއި، ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުތަކާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުންތަކާއި، އެފަދަ ކަންކަމާއި ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެ ކަންކަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

75. އިސްވެ ބަޔާންކުރި ފަދައިން، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއެކު، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަންވެސް ޤާއިމުވާންޖެހޭއިރު، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވިނަމަވެސް އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުނުވާ ހާލަތުގައި، ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތަކީ ކޮބައިކަމެވެ. މިކަމުގެ ޖަވާބު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2017/SC-A/38 **[illegible] ވ. [illegible] ޙަސަން** ޤަޟިއްޔާއިން ވިދިދެއެވެ.

76. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައި އޮތުމާ، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައި ނުވާނަމަ، އެ މީހާ ކުރިން ހުރި ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢަ ނުކުރުވޭނެއެވެ. އެ ހާލަތުގައި ވަކިކުރުމުން މުވައްޒަފަށް ނަގައިދޭނީ ހަމައެކަނި ބަދަލެވެ. މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައި އޮތުމާ، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާނަމަ، ނަގައިދޭނީ ބަދަލު ވަކިކުރުމުގެ ބަދަލުގައި، އެ މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައި އޮތް މިންވަރުގެ މައްޗަށްބަލައި، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ހަމަޖެހޭ ބަދަލު ދޭން ހިއްސާކުރަނީ ނަގައިދޭ އަދުލުވެރި ބަދަލުދިނުމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2017/SC-A/38 **[illegible] ވ. [illegible] ޙަސަން** ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.[9]

77. މިގޮތުން ބަލާއިރު، މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ކަނޑައެޅޭ ހާލަތުގައި ނަގައިދޭ ބަދަލުގެ މިންވަރު އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ކަނޑައެޅޭ ހާލަތުގައި ނަގައިދޭ ބަދަލުގެ މިންވަރު ދެއްވާނެއެވެ. މިގޮތުން ބަދަލު ކަނޑައެޅުމުގެ ޤަވާޢިދުތަކެއް ވަޒީފާ ވަކިކުރުމުގެ އިޖުރާއީ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދޭންޖެހޭ ބަދަލެވެ. އެއީ ވަޒީފާ ވަކިކުރުމުގެ

---

[9] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2017/SC-A/38 ([illegible] ވ. [illegible] ޙަސަން) ޤަޟިއްޔާގެ 32 ވަނަ ނުކުތާ

[illegible] ޤާނޫނީ ގޮތުން [illegible] އިޖުރާއީ އިންސާފު [illegible] [illegible] [illegible] ސިފައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

78. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2017/SC-A/38 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު ރަޝީދު** ޤަޟިއްޔާގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން [illegible] [illegible] ބަންދުގެ މުއްދަތުގެ 02 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]، 02 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތަކީ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްކަމަށް [illegible] އެ ޤަޟިއްޔާގައިވެއެވެ.[10] މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

79. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2017/SC-A/44 **[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]** ވ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިޖުރާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 02 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible].

80. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 **[illegible] [illegible] [illegible]** ވ. [illegible] [illegible] **([illegible] [illegible] [illegible])** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިޖުރާއީ [illegible] [illegible] [illegible] 03 ([illegible]) މަސްދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]، މި [illegible] އިޖުރާއީ އިންސާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible].

---

[10] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2017/SC-A/38 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު ރަޝީދު) ޤަޟިއްޔާގެ 34 ވަނަ ނުކުތާ

81. ބަޔާންވެދިޔަ ނިންމުންތަކުން ހާމަވާ އެއް މަބްދައަކީ، މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] ޢަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި، އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދޭ އެއް ޙައްޤަކީ ނުވަތަ ފުރުޞަތު [illegible] [illegible].

82. މި މައްސަލަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުމުގައި، އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ [illegible] [illegible] ނޫނެކަމަށާއި،[11] ކޮވިޑް-19ގެ ހާލަތު ނިމުމުން އެ ފަރާތަކީ ވަޒީފާގައި ދެމިހުރި ފަރާތްތަކުން [illegible] [illegible].[12] މިއީ މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގައި އެދުނު [illegible] [illegible] [illegible].

83. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން އެދުނު އެދުމުގެ މައްޗަށް ބަލައި، [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ބަލަންޖެހޭ [illegible] [illegible] އެއް އިންސާފު، އެހެނީ އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމުގެ [illegible] ފުރިހަމަ [illegible]، ވަޒީފާދޭ [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]، އަދި މި [illegible] މައްސަލަތަކުގައި މަތީ [illegible] ކޯޓުތަކުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ އުސޫލުތަކުގެ ދަށުން [illegible] [illegible]. އަދި މިއީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި، އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދުގައިވެސް،[13] އެ ޓްރައިބިއުނަލަށް [illegible] ޤާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible] އެއް [illegible] [illegible] [illegible].

84. ދެން އޮތީ، މި މައްސަލައިގައި [illegible] ނިންމުމުގައި [illegible] ބެލުމުގެ ފުރުޞަތު [illegible] [illegible] [illegible]. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible]

---

[11] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 7.5 ވަނަ ނަންބަރު

[12] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 9 ވަނަ ނަންބަރު

[13] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) އަދި (ނ) އާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދުގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

ރުޖޫޢަކުރުމުގައި ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27 **އިސްމާޢީލް މަސްޢޫދު ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕލކ** ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 **މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ ވ. [illegible]** ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 **މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ ވ. [illegible]** ގެ ޤަޟިއްޔާއިން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 **މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ ވ. [illegible]** ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 **އިސްމާޢީލް މަސްޢޫދު ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕލކ** ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/22 **[illegible] ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން** ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

85. މި މައްސަލައިގައި އިސްވެ ބަޔާންކުރި [illegible] އެހެނީ، މި [illegible]

86. [illegible] natural justice [illegible]

ނިންމި ނިންމުމުގެ މައްޗަށް ބަރުސާއް ނުދެވޭ. މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައިގަން، މި މައްސަލައިގައި އުފުލުންކުރައިވާ

ބަރުސާއަށް، ބަދަލުގެ ނަގައިދިނުމަކީ ކަމުގެ މައްޗަށް އުފުލުންކުރި ބަރުސާއެވެ.

87. މި ޤާނޫނުގެ މައްސަލަތަކުގައި، އެހެނީ ދުސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވެ، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވުމާ ޙާލަތުގައި، ބަދަލެއް ނަގައިދިނުމަކީ ޤާއިމުވާ އުސޫލެކެވެ. އެކަމުގައި އެއްވެސް ދެބަސްވުމެއްނުވެއެވެ. ދެން އަދި، ބަޔަކުގެ މިންވަރެވެ. ވަޒީފާއިން [illegible] ބިނާވެގެން މި މައްސަލައިގައި ނަގައިދިނުމާ ބަދަލު ދިނުމަކީ މި ޤާނޫނުގެ މައްސަލަތަކުގައި އުސޫލުން ބަދަލު ދިނުމުގެ ތެރެއިން، އެންމެ އަސާސީ އަދި އެންމެ ބޮޑު މިންވަރެވެ. އެއީ 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ މިންވަރު އަދާކުރުމަށް ބަދަލުހޯދުމުގައި ކަނޑައެޅި ކަނޑައެޅުމެވެ.

88. ދުސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވެ، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވުމާ ޙާލަތުގައި ބަދަލު ސަބަބުތަކުގައި އަދަދުގެ މައްޗަށް ބިނާވާ ބަދަލުހޯދުމަށްދަތިވާނަމަ، އަދި އެ މިންވަރު ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެ މައްޗަށް ޤާއިދު ސަބަބުތައް ބަދަލުހޯދުމަށްދަތިވާނަމަ، އެއީ ބަދަލުހޯދުމުގެ ދަށުން ދިނުމެވެ. އެހެންކަމުން، މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއިން [illegible] ނަގައިދިނުމަށް ބަދަލުގެ ދިނުމަކީ ބަލައިފިން، އެއީ މި މައްސަލައިގެ ޙަޤީޤަތްތަކާއި މައްޗަށް ބަލައިލުމުން، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަމާ ޤާއިމުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ދަނޑިވަޅު ކަމަށް ބެލެވޭ އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

89. މިކަމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމުގެބޭނުމުގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ ފަރާތަށް އަދުލުވެރި ބަދަލެއް ނަގައިދިނުމަށް ބުނަމެ، އެ ފަރާތަށް މުސާރައިގެ ގޮތުގައި ލިބެމުން ދިޔަ އަދަދާއި، އަދި އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ އަދަދުގެ ނިސްބަތުން 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައިގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ ދުވަސް އަދަދަކީ، އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ނަގައިދިނުން އެކަށީގެންވާ

އަދާކުރުމުގައި ކަނޑައަޅައި ވަކިވާފަދަ ޙުކުމެއްކުރުން ނިންމި ނިންމުން ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ނުވަތަ ބާޠިލުކުރަންޖެހޭ ދަލީލެއް ހުށަހަޅާފައެއް ނުފެނެއެވެ.

ވަސިއްޔަތު ދިފާޢު ފުރިހަމަ ނުވުން

90. މި މައްސަލައިގައި، ވަސިއްޔަތު ބަޔާން ސަފްހާގެ ތަފްޞީލު ނަންބަރު 1 އިން 54 އަށް ޖެހިގެންވާ، ވަސިއްޔަތު ބަޔާނާ މުޢާމަލާތުގެ ތަފްޞީލު ނިންމުމަށް ޖެހިގެންވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤާއި މުއްދަތާބެހޭގޮތުން

91. މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހައްޤު މި މައްސަލައިގެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން، އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[14] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ރިޢާޔަތް ކުރެވޭފަދަ ސަބަބެއް ހުށަހެޅުމުން، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ އެ ރިޢާޔަތް ކުރެވޭފަދަ ސަބަބު ނައްތާލެވޭ ތާރީޚުންނެވެ.[15] އެހެންނަމަވެސް ދުވަސް ރިޢާޔަތް ބަލާކަށްނުވެސް އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[16]

---

[14] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[15] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[16] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، މިސްލު ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން ދެކެން ހުރުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 09/VTR/2021 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ މައްސަލައިގެ ނިންމުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ހުކުމްކޮށްފީއެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible]